

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill. Hirdetési díj: Háromhasábos petisors egyszeri hirdetése 20 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilttér: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Eperjesen, Fő-utca 59. szám, Kösch Árpád könyvnyomtató-intézet. Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények valamint a hirdetési díjak is.

Köztisztasági és közegészségügyi bajaink.

írta: dr. E. Nagy Olivér.

A mai orvosi tudomány nincs kétségben az iránt, hogy a ragályos vagy fertőző betegségek melegágya a szenny, a tisztátalanság. A hol a lakosságnak a tisztasági érzéke csekély, a hol az emberek lakásaikban, háztájukon, az utcán a piszok eltávolítására eléggé fegyelmezve nincsenek (ha már a saját józan éltük arra nem viszi őket), ott a tífusz, vörheny, kolera, pestis s általában minden fertőző kór valószínűsége diadalsomjával tartja bevonulását és igen gyakran szedi áldozatait. Nem akarom ezzel azt mondani, mintha tiszta helyekre a ragályos betegségek csirái be nem hatolhatnának, hiszen sajnos, nem egy példás rendszertű úri család panaszkodhatnék, siránkozhatnék a felett, hogy a fertőző bajok, dacára minuciózus tisztasági érzékének, őt sem kimélték meg; ámde az tagadhatatlan tény, hogy a piszokban minden kóroanyag, minden bacillus jobban terjed s így a modern higiénia első követelménye a pedáns tisztaság. Tekintsük csak meg valamelyik modern kórház orvosi rendelkezését; mint a tőrőfalat, olyan tiszta a betegszoba, a berendezés, az orvos fehér köpenye, az ápolónő ruhája. Kétségtelen, hogy a tisztaság az első, de a legengedhetlenebb feltétel az egészséghez.

Ebből következik most már az, hogy a jó közigazgatás elemi feladata a tisztasági követelmények pontos teljesítése, mert ez vezet a közegészség emelkedéséhez, a mely aztán a népesedési viszonyokra kihat és így a belügyi

igazgatás egyik legfontosabb kérdésére döntő hatást gyakorol. Az iránt tehát nem lehet vita, hogy egy valóban kifogástalan közigazgatási szervezet a köztisztasági és így a közegészségügyi követelmények elől el nem zárkozhatik, s ha strucz-politikát űzve, fejét a homokba dugja, hogy a panaszokat ne hallja, akkor önmagát ámitja, mert hisz fel datát csak úgy teljesíti híven, ha polgári életét, egészségét s általában mindenféle javát köteleességszerűen őrzi.

Ezeket az igazságokat Eperjesre vonatkoztatva, sajnos, majdnem a megfordítottját találjuk itt mindennek, a mi a vázolt nézőpontokból logikus és czélszerű volna. Nézzük mindenképpel azt a hallatlan piszkot, a melylyel Eperjes exczellál. Kereken kimondom, hogy az utcái piszok terén bátran felvehetjük a versenyt bármely, Isten háta mögötti rongyos faluval, mert ott ugyanaz történik utcatisztogatási tekintetben, a mi nálunk, tudniillik semmi. Itt az utcásöprést csak hírből ismerik, mert azok a néha-napján rendőri ácsorgás kíséretében álmosan seprő vénasszonyok — a kiket e lapok mult heti száma oly sikerülten figurázott ki — modern, egy nagyfő. galmú város követelményeinek megfelelő munkát józan ítéletünk szerint nem végeznek. Sártisztogatásról ne is ábrándozunk. Ha az Isten adta, majd el is veszi, így gondolkoznak az irányadók, mi meg szépen szíhatjuk a tüdőnkbe a miazmás párákat, melyet az utcái csata oly bőven tenyész. Hát miért ne lehetne a háztulajdonosokat szabályrendeletileg arra kényszeríteni, hogy házaik előtt minden reggel söpörtessenek? De persze akkor a kocsijárót meg a városi hatóságnak kellene

tisztán tartania! Így azonban a szemét-hajlam ragadós. Mindegyik a másiktól várja a javulást és ennek a fejében terjed az őspiszok.

Előttem fekszik Pozsony szab. kir. város köztisztasági és közegészségügyi statútuma. Olvasom (hejh, ha ez nálunk is így volna!), hogy a háztulajdonos köteles a ház udvara, lépcsői és folyosói felsöpítéséről gondoskodni, tél idején a ház előtti gyalogjáróról a havat és sarat naponkint reggeli 1/8 óráig, szükség esetén többször is, eltávolíttatni s ugyanaddig az ideig a járdát kő- vagy fűrészporral, esetleg hamuval behintetni. De viszont azt is kimondja a szabályrendelet, hogy az utcák, közterek és útátjárók tisztítása, locsolása, valamint az utcásöpredék kihordása a várost terheli. Söpredéket vagy szemetet az utcára lerakni tilos. Utcái ablakokon abroszt, porruhát kirázni nem szabad. Házjavításoknál a tetőcserepet vagy zindelyt a ki az utcára hajtja, szigorúan bűnhődik. Árúkat kocsikról le, vagy kocsikra fel az udvarokon kell rakni; ha ez nem lehetséges, a rendőrség ügyel reá, hogy az utcán álló kocsik a közlekedést ne zavarja. Lovakat az utcán etetni tilos.

Ezek a hivatkozott statútumnak a főbb rendelkezései. Hát azt kérdelem én, nem lehetne-e mindezt Eperjesen is megvalósítani? Dehogy nem! sőt a város túlságos anyagi megterhelésébe sem kerülne, csupán a tisztasági érzék fokozottabb mértéke volna hozzá szükséges. Már pedig a köztisztaság fejlődésével közegészségügyi viszonyaink is tetemesen javulnának. E szempontból pedig egyenesen merem állítani, hogy nincs fontosabb érdek, mint a

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

DEÁK FERENCZRŐL.

— Emlékezés. — (Folytatás.)

írta: dr. Eöttevényi Nagy Olivér.

Pitymallani kezdett Ausztriát nagy vereség érte olasz földön 1859-ben. Ennek a magyarokra nézve is meg volt a maga hatása, mert hajh, százados tapasztalat már, hogy Ausztriát, ha vereséget szenved, mindig meglepi a különben oly sajnosan nélkülözött józan belátás. Tehát tárgyalni kezdtek a magyarokkal, de egyelőre — bizonyosan félve az igazság hallásától — csak a konzervatív államférfiakkal. Leérkezett az 1860-iki októberi diploma. Ez olyan akarom is, nem is alkotmányt adott volna a magyarnak, mint a minőben Mária Terézia alatt volt része a nemzetnek: a külszint megóvták volna, lényegileg azonban nem volt az egyéb, mint szélesebb körű autonómia. Nem kellett a nemzetnek, Deák sem fogadta el a neki felajánlott országbírói tisztet. Ekkor Bécsbe hívta őt a császár. Összehívták az országgyűlést, illetőleg ezt megelőzőleg kiirták a választásokat. Az országban nagy izgatottság vett erőt. Szembeállott egymással a határozati és a felirati párt. Az egyik azt akarta, hogy az országgyűlés határozatilag, tehát mindennemű kérés nélkül fejtsse ki az álláspontját s foglaljon állást az alkotmányosság elve mellett, míg a felirati párt az uralkodóhoz szóló feliratban kívánta szintoly kereken, azonban az áthidalás, a megértetés munkáját a formának loyálisával is megkönnyítve, igazait kifejezni. Az ország többsége a határozati párt mellett foglalt állást, de Deák, a ki Pest belvárosát képviselte, a felirati pártnak volt

a híve, majd vezére. És az ő államférfiúi okosságát dicséri megint az a körülmény, hogy az országgyűlés többségét 1861. május 13-ikán, mikor a február 20-iki reakciós tendenciájú császári pátenstre való válaszólat iránt tanácskoztak, megtudta nyerni a felirat eszméjének úgy, hogy a kisebbségből többség lett. Ez a felirati javaslat a magyar szónoklat és a politikai logika valódi remeke. Az érvek megdönthetetlen erejével fejt ki benne Deák az alkotmányhoz s ősi intézményeinkhez való jogunkat. A történelmi jog abszolút erejét a bizonyítékok egész falanxával védelmezi s hogy érvelése meggyőző volt, mutatta az, hogy az országgyűlés hozzája pártolt. De hiába. Az 1861. július 21-iki császári leirat nem fogadta el a nemzet ősi jogaira támaszkodó feliratot, mire ugyanaz év augusztus 8-ikán újabb feliratot készített Deák, a melyet már egyhangulag emeltek határozattá, augusztus 22-ikén azonban feloszlatták az országgyűlést. Még nem akarták meghallgatni az igazat. Azt hitték, minket koplaltatnak ki. Bizony-bizony, a magyar történelem sokszor mutatott már ilyen eseményeket...

«Wir können warten!» Ezt mondta a mindenható miniszter, Schmerlig. Jó. De a nemzet is várhatott. Várt békétűréssel. Bizott az idő jobbra fordulásában. Hitt abban, hogy majd egy újabb vereség egészen észretéríti Ausztriát.

Úgy is lett. Az 1866-iki porosz hadjárat végleg megtörte Ausztria gőgjét. De a kibontakozás munkáját előkészítették már — az eszmék tisztázásával — nálunk is. Deák ismét a tudományos térre lépett. 1865-ben fényes logikával czáfolta meg Lustkandl Venczelnek, a sokat emlegetett osztrák alkotmányjogi ironának a magyar alkotmány elenyészéséről szóló mun-

káját. Lustkandl abban a véleményben volt ugyanis, hogy 1848-ban az oroszszal egyesült osztrák haderő levertén a magyarokat, ezek elvesztették a jogukat mindennemű alkotmányosságra. Ezzel szembe Deák Ferencz fényes elmével bizonyította be a történelmi jog folytonosságát «Adalékok a magyar közjoghoz, észrevételek Lustkandl Venczel munkájára» című művében.

1865-ben írta meg báró Kemény Zsigmond *Pesti Napló*-jában híres húsvéti cikkét is, mely újabb, jelentős lökést adott a nemzeti szellem ébredésének. Közben aztán elérkeztek az 1866-iki események. Könygrázt — a centralista Ausztria újabb kudarca — dülőre vitte a magyarság ügyét. Tárgyalni kezdtek. 1866. november 17-ikén összehívták az országgyűlést, 1867. február 17-ikén kinevezték a felelős magyar minisztériumot, ugyanazon év június 8-ikán pedig fejére tette a nemzet Szent István koronáját Ferencz Józsefnek.

De míg ez így megoldódott, hosszú küzdelmeknek kellett lefolyniok, a melyekre Deák méltán elmondhatta a római költővel: «Quorum pars ego magna fui». Hogy a kiegyezési törvény, az 1867. XII. t.-cz. létrejött, annak a főoka ő volt. Az ország választóinak nagy része nem helyeselte azt a mérsékelt politikai irányt, a melyet ő követett. Ausztria földig megalázva: ime, itt az idő, hogy Magyarország teljes függetlenségét kivívjuk. Így gondolkoztak sokan. S bár a régi felirati és határozati párt összeolvadt az ő vezetésével, a balközép, melynek Tisza Kálmán és Gyeczy Kálmán voltak a vezérei, tartós küzdelmet folytattak a törvényjavaslat ellen. És ezt nem is lehet csodálni, mert bár feltétlen tisztelettel vagyunk Deák alkotásának politikai mélysége s az annak létesítéséről ki-domborodott hazafias szempontok iránt, azt nem lehet

közegészség ápolása. Ez kihat mindenre. És így a közegészség céljára semmiféle áldozat nem nagy. Erre *kell* pénznek lennie, inkább másra ne legyen!

A közegészségi viszonyok hiányosságának másik oka a rossz ivóvíz. A vízvezeték meg *kell* teremteni, ha török, ha szakad. A magisztrátusnak lelkiismereti kérdést kell ebből csinálnia s nem szabad elejtenie a tervet. Lehetnek vas-kalapok, a melyekbe a jó ivóvíz óriási jelentőségének a tudata még nem hatolt be. Ezzel ne törődjék a tanács. A közügy, a lakosság érdeke legyűri a megokolatlan nehézkedést. Ne hagyja magát. A tifusz évről-évre grasszál. Obderai állapot ez a cisterna-rendszer. Ha nincs elég kútvíz, még egy falunak is gondoskodni kell megoldási módokról. Az alföldön nem egy helyen van artézi-kút ásva, hogy ez úton elégték ki a lakosság vízszükségletét. Hát nálunk miért nem lehetne a vízmizérián segíteni?

Eperjest tisztának, csalogatón tisztának és egészségesnek szeretnők látni. Udvariasan teszszük fel a kérdést: mi jobb, megjárni e czélből a közügyekben való küzdésnek nem kellemes, de igazságos útját, vagy pedig lethargiába süllyedve, túrni az ősi piszkot és zsebrevágni a kulturhelyek gúnykaczaját?

Eperjesi Széchenyi-kör.

A Múzeumok és Könyvtárak Országos Szövetségének decz. 6-ikán Budapesten tartott közgyűlésében Körünk is képviselve volt, és pedig dr. Horváth Ödön kir. közigazg. ítélobíró és dr. Wallentinyi Samu, a Kör titkára által. A közgyűlésen megjelent a fővárosi és vidéki tudományos, kulturális egyesületek képviselőitől és irodalmunk színe-java. A közgyűlés főtárgya a tisztikar és a Tanács megválasztása volt. Elnökké Wlassics Gyula volt közokt. minisztert, alelnökké Thaly Kálmánt, gr. Teleki Gézárt választotta meg a közgyűlés. Az Országos Tanács 20 tagja közé beválasztotta a közgyűlés dr. Horváth Ödönt, Körünk volt szeretett elnökét is. Közönségünk bizonyára nagy örömmel fogadja dr. Horváth Ödönnek ezt az újabb nagy kitüntetését; e díszes állásában bizonyára újabb jeleit fogja adni Körünk iránt érzett igaz szeretetének. Körünk javaslatát a 2500 koronányi államsegély felhasználása ügyében, változatlanul elfogadta az Országos Tanács.

Dr. Beöthy Zsoltot, Körünk tiszteleti-tagját, a ki oly nagy érdeklődéssel és szeretettel viseltetett mindig Körünk iránt, ő Felsője főrendiházi taggá nevezte ki. A magas kitüntetés őszinte örömmel vette Körünk minden tagja. Dr. Beöthy Zsoltot ez alkalomból átiratban üdvözölte a Kör elnöksége.

tagadni, hogy a kiegyezés — ideális szempontból — nem oldotta meg a magyar nemzet függetlenségének kérdését. A dualismus szoros kapcsolatba helyezett bennünket Ausztriával, oly szorosba, hogy nem egyszer érezzük is az erős kötelék terhét. De azt el kell ismerünk, hogy tekintettel elhagyatottságunkra, melyben állunk s arra, hogy harcainkban nem igen volt a kitartás erős oldalunk: a Deák műve korszakalkotó.

Befejezve ezt, politikai pályafutása már csak rövid volt. Betegkedése is mindjobban megviselte, úgy, hogy bár az országgyűlésre szorgalmasan feljárt, de a szerepléstől idegenkedett; inkább a folyosókon tartózkodott, a hol állandóan nagy társaság vette őt körül, hogy hallgassa az ő páratlan tapasztalatának, egészséges humorának a megnyilatkozását. Azonban, bár miniszteri tárczát nem vállalt és a mindennapi kormányzati ügyekbe nem is avatkozott, azért óriási befolyása megmaradt úgy a kormánynál, mint egész pártjánál. Akkoriból származik Andrassy Gyula grófnak az a kissé szatirikus megjegyzése, hogy a magyar kormány helyzete nehéz, mert programjával két udvart kell kielégítenie: a bécsit s a budapestit. Az előbbi a Burgban, az utóbbi az «Angol királynő»-ben (Deák lakóhelyén) székel.

1873. június 28-ikán mondotta el utolsó nagy beszédét. A pápai csalatkozhatatlanság dogmáját akkoriban mondották ki. Ez természetesen nagy hullámokat vert fel az egész civilisált világon s így a magyar parlamentben is politikai eszmecserére adott okot annak ötletéből, hogy a rosznyói püspök egyházmegyéjében kihirdette ezt a dogmát, mielőtt az az ősi jog szerint való jus placeti-t, azaz az apostoli király-

Színészeti szakválasztmányunk a következő körlevelet intézte a Kör tagjaihoz:

Az *Uránia*, székesfővárosunk nagy hírnévre jutott tudományos színháza már szép fejlődést ért el. Leles elnöke: *Molnár Viktor* miniszteri tanácsos és a köréje sereglett kiváló írók már annyira fejlesztették, hogy a vidékre is kiterjesztheti hasznos működését.

E derék tudományos színház a jövő hét három napján: kedden, csütörtökön esti 8 és szerdán esti 1/2 9 órákor — részben a városi szegényalap és a Széchenyi-kör pénztára javára — három előadást rendez Eperjesen a városi színházban.

Színre kerülnek:

Decz. 15-ikén: «EGYIPTOM».

Decz. 16-ikén: «A QUARNERO VIZEIN».

Decz. 17-ikén: «SZERBIA».

Városunk művelt közönsége eddig is minden alkalmat megragadott, hogy a művészetek és a kultúra iránt való szeretetének méltó kifejezést adjon. Bizalommal fordulunk most is a Széchenyi-kör tagjaihoz és Eperjes város egész közönségéhez, hogy az *Uránia* e nagyfontosságú és nemes célú vállalkozását jóakaró támogatásában részesíteni méltóztassék.

Hazafias üdvözléssel:

Eperjesen, 1903. évi december hó 11-ikén.

SALY GYÖZÖ,

az Eperjesi Széchenyi-kör színészeti szakválasztmányának elnöke.

VÖRÖSS SÁNDOR,

az Eperjesi Széchenyi-kör színészeti szakválasztmányának jegyzője.

A Kör kisszabeni választmánya serényen folytatja működését és rövid szervezése óta decz. 5-ikén, szombaton tartotta meg második, minden tekintetben fényesen sikerült zeneestélyét. A zeneszakválasztmány elnöke dr. *Windt Arthur* fáradságot és időt nem kímélve, minden lehetőt megtesz, hogy a Kör zeneestélyeivel, a műsor változatosságával és érdekességével a tagoknak élvezetes szórakozást szerezzen, mi ha valahol, úgy leginkább Kisszabemben szükséges, mert az itteni közönségnek bizony nagyritkán van alkalma a legkisebb szellemi szórakozásra is. A Kör ezen estélye iránt már napok óta nagy volt az érdeklődés, mert az itteni pesszimisták utólag ugyan könnyűnek tartották az első estély rendezését, de a másodiknak sikerében — a mi szerény viszonyaink figyelembevételével — már nem bíztak! Megnyugtathatjuk a Kör tagjait, hogy még számos estély lesz Kisszabemben, és a zeneszakválasztmány minden erejével azon lesz, hogy azok sem maradjanak el siker tekintetében az első és második estély mögött. Mert hogy a Kör ezen második zeneestélye is fényesen sikerült, minden jelenlevő elismeri. Az estély zenei részének két fénypontja volt; egyik fényesebb a másiknál. Az első Weber egy triója hegedű-, gordonka- és zongorára. előadva a Kör eperjesi vendégei: Janovitz Adolf, Krausz Soma és ifj. Libay László urak által, kiknek előkelően szolid művészete, a kiváló technikai készség és szép meleg tónus, mely remekül szabatos összjátékukban egyesült, oly rendkívüli művelzetet nyújtott, a minőben ritka vidéki városnak van része. Még ennél is fényesebb volt Mendelssohn Batholdynak egy nagyszerűen szép triója, a kamarazene valódi remeke,

Deák tehát a nevezett napon nagyszabású beszédet mondott, méltóan hosszú politikai pályájához, a «szabad egyház a szabad államban» helyes és követendő elvét, sőt a két évtizeddel később megvalósított kötelező polgári házasságot is hangoztatva, nemsokára ezután a balközép is fuzionált, belépett a Deák-pártba és megalakították a mai szabadelvű-pártot.

1876. január 28-ikán hűnyta le szemeit örök álomra a nagy államférfi. Temetése királyi volt. Ott gyászolt az egész nemzet az ő ravatalánál, élén koronás fejedelmével s annak angyali jószágú, minket magyarokat annyira szerető hitvestársával. Ferencz József bizvást megtehetette azt, a mit Deák kívánt tőle. Mikor ugyanis a kiegyezés létrejötte után Andrassy és miniszterársai megkönyökdéztek Deákot, hogy fogadjon el valami kitüntetését, azt kerekén visszautasította. Akkor arra akarták reábirni, hogy legalább engedje meg, hogy a király és a királyné sajátkezű ajánlásaikkal ellátott arczképüket ajándékozhassák neki. Ez elől is kitért, azt mondván, hogy ez irigységet szülne, pedig az ő munkája csak úgy lesz sikeres, ha mindenki megköszöndik annak az önzetlenségéről. «Ha a király — úgymond — elismeréssel akar lenni irántam, ha meghalok, jöjjön el a koporsómhoz s mondja el, hogy Deák Ferencz becsületes ember volt. Ez legyen az én kitüntetésem.» És a király lelkiismeretesen, nyugodt lélekkel állíthatta ki a haza bölcsének ezt az önzetlenségi bizonyítványt.

Érdemeit törvénybe iktatták s a nemzet és királya az 1876. III. törvénycikkben örök emléket állított számára a magyar Corpus juris-ban.

mely a remekmű alkotásába való teljes belemélyedéssel és finoman kivitt plasztikus értelmezéssel oly megkapóan s remekül volt előadva, hogy a lelkesült közönség köz-óhájára az előadó urak művészetét több ráadásban volt kellemes részünk élvezhetni és csodálhatni. Ez volt a műsor III. és VI. pontja. A műsor I. pontja Toppitzer Ilonka és Altmann Erzsike zongorajátéka volt. Bayer Rákóczi-indulóját négykézre adták elő a fiatal kis-asszonyok teljes precizitással, a közönség osztatlan tetszése mellett. A műsor II. pontja Spiegel Ervin kis-asszony szavalata volt. A kisasszony kiváló tehetségéről e lap hasábjain a legnagyobb elismerés hangján már többször volt szó. Előnyösen ismert alakja Spiegel kisasszony az Eperjesi Széchenyi-körnek és szereplői között az elsők közé tartozik. Szavatait mindig szívesen hallgatják és csodálatos memóriájával, csengő erős hangjával bámulatba ejti a közönséget. Ezúttal Somlyó «Az apród» cz. gyönyörű költeményét szavalta, remekül, drámai erővel és perfekt hangsúlyozással. Ezen verset a szünni nem akaró taps és «hogylvolt»-ra még egy kis versecskével toldotta meg. Azután a Kör állandó vegyes dalkara Gönnert Béla vezetése mellett énekelte Verdi «Nabuco» cz. operából az imát, szépen, érzéssel és teljes szabatosággal. A műsor V. pontja Hegedűs Ottó úr előadása volt, ki Wittenberger Margit k. a zongorakisérete mellett «Rákóczi Rodostón» című melodramát szavalta. Az estély befejezéséül még a vegyes dalárda a Himnuszot énekelte, melyet a közönség állva hallgatott meg. A közönség a város háza termét zsúfolásig megtöltötte, úgy, hogy a szebeni városatyák csak újból is beláthatták, mily nélkülözhetetlen szükség Szabemben egy nagyterem és ezzel összefüggésben egy tisztességes szálloda építése. És mert a város háza terme a Kör estélyein nagyon is szűknek bizonyul, e helyütt is kénytelenek vagyunk a nagyon tisztelt mamákat kérni, hogy gyermekeikkel a Kör tagjai részére előkészített helyeket el ne foglaltassák, hanem hagyják a kicsinyeket állni, a míg megnőnek!

Szerdai felolvasó-estélyünk iránt ismét olyan nagy volt az érdeklődés, hogy a kisterem a hallgatókat nem fogadhatta be, minekfolytán sokan összeszorogva álltak, mások pedig távozni voltak kénytelenek. Ha még hozzá vesszük ehhez azt, hogy a teremben fullasztó hőség volt, a minek egyik oka az, hogy a tavaszi időjárás dacára túlfűtötték a termet, nyilvánosan felvetjük a kérdést: nem kellene-e a felolvasó-estéket is a nagyteremben rendezni? Úgy tudjuk, a magyar-irodalmi szakválasztmányban is szőnyegen forgott ez az eszme, de egyelőre nem változtattak az eddigi renden. Mint-hogy a Kör tagjai rohamosan szaporodnak és mert abban az esetben, ha a felolvasások a nagyteremben lennének, még többen jönnének, mert tudnák, hogy nem szorul kint senki sem: az idei szezon második felében meg kellene próbálni az itt jelzett változtatást. A mi az utolsó estét illeti, az valóban élvezetes volt. A közönség nagybecsült kedvencz írója: *Csengery Gusztáv* olvasott fel egy finom elbeszélést «A talált novella» címen. Az ő kitűnő írói kvalitásai mind egyesültek ebben a jeles dolgozatban: ügyes meseszöveg,

Ha már most néhány gondolatot szánunk arra, hogy Deák milyen volt mint ember és mint politikus, úgy csak a legnagyobb tisztelet és hazafias kegyelet hangján szólhatunk róla. Hisz éppen abban rejlett az ő nagy sikereinek a titka, hogy a józan és széleslátókörű politikus gondolatait egy talpig becsületes, igazi magyar ember juttatta érvényre.

«Küzdés a jogért — írja Csengery Antal a Deák feletti emlékbeszédében — ez képezi az arany szálát, a mely Deák Ferencz államférfiúi pályáján végig vonul, egy egészeszű füzeve annak különböző korszakait. Küzdés a jogéért: képezi a nemzet háromszázados történetét is.» Ez az a politikai pályájának bibliája, a melyből egy betűt sem enged. A történelmi jog igaz érzése annak a kőszilárd meggyőződésnek a megnyilatkozása, hogy ezeréves, vérel szerzett alkotmányunkból ne engedjünk egy porcikát sem: ez az ő aranyelve. «A mit a hatalom ront meg, ismét föléledhet de a mit a nemzet könnyelműsége önként vet oda, vagy gyávasága elhanyagol, ritkán lehet visszaszerezni.» Lehet-e gyönyörűbben kifejezni ennél azt a gondolatot, hogy csupán csak kitartás, az ősi jogokhoz való szívós ragaszkodás képes bennünket diadalra vinni, igazainkat kiküzdeni? És midőn azt mondá parlamenti szónoklatában, hogy legyünk óvatosak és szilárd akaratúak, mert engedni ott, a hol az engedés öngyilkosság, de viszont kockáztatni ott, a hol arra szükség nem kényszerít, egyaránt bűn a nemzet ellen: egyhangú helyeslés kísérte szavait, melyek épp úgy, mint sok bölcs mondása, hejh, de ráillenek a mai napok eseményeire!

(Folyt. köv.)

érdekes magyar gyönyörű legújabb felolvasástól az arról színiképen utoljára leány, néni gon szelleme ügyes s tap-ol

A z decz. 1

1. EILEN Lipót gy-e
2. Mon
3. MEN előad Kar
4. a) S b) M ből. Zong
5. NEB ballet tése
6. Kar ag. h

Kör működés távozni.

* Kir Elemér hajózási Osztrák-minőségi Lipót-ter

* Es ítéltábla vezet elnökül Pál kir.

* Ne József * Varad miniszter

* K Nögyelet úgy ez megtartá ünnepe

a nemes házunk ünnepe szánt (é mint ru «Erzsébet» kegyes

— Egy üdvözlét ményét — Tisz boldogs és bold Özv. Sz Károly

* M nek dec árvaház 1903 de dr. Flór 1. Elnő igazgató Számviz

belemélyedéssel oly megkapóan a közönség közreadásában volt. Ez volt a pontja Toppitzer éka volt. Bayer a fiatal kis-öntség osztatlan piegel Ervin kis-áló tehetségéről és hangján már alakja Spiegel ek és szereplői tait mindig szriájával, csengő onséget. Ezúttal nyénét szavalt, ilvozással. Ezen egyvolt-ra még Azután a Kör vezetése mellett az imát, szépen, úsor V. pontja enberger Margit odostón című ül még a vegyes közönség állva a termét zsüfo-árosatyák csak etetlen szükség összefüggésben mert a város háza nek bizonyul, e yon tisztelt ma-ór tagjai részére hanem hagyják

érdekes tartalom, élénk, lebilincselő előadás, tiszta magyar stílus. A közönség meleg érdeklődéssel és igazgyönyörűséggel hallgatta a koszorús költőnek ezt a legújabb művét s élénk elismeréssel honorálta. — A felolvasás előtt *Liskay Miklós* adott elő egy bájos apróságot. «A nagyon csinos leány» cz. francia monolog arról szól, hogy a nagybácsi által ajánlott leányka miképpen tetszik meg a fiatal úrnak s mint hiszi el utólagára önmaga is, hogy csakugyan nagyon csinos a leány, holott tulajdonképp a hozomány és a nagy-néni gondossága érlelik meg benne az elhatározást. A szellemes vers minden finomságát érvényre emelte az ügyes szavaló kütünő előadása. A közönség szívesen tapolt neki is.

A zene- és képzőművészeti szakválasztmány decz. 16-iki háziestjének műsora:

1. EILENBERG: **Hangverseny-nyitány.** Előadja: *Kohout Lipót* karmester úr vezetése alatt a cs. és kir. 67. sz. gy.-ezred zenekara
2. **Monolog.** Előadja a Kör vendége *Arányi Desszéné* úrnő
3. MENDELSSOHN: **Nyitány a hebridákól.** Zongorán előadják *Krayzell Rózsika* úrhölgy és dr. *Ferbstein Karoly* úr.
4. a) SLANSKY: «**Szeretlek**»;
b) **Magándal** ROSSINI «Sevillai borbély» cz. operájából. Éneklő a Kör vendége *Topscher Anna* úrnő. Zongorán kíséri *Krausz Soma* úr.
5. NEDBAL OSZKÁR: **Egyveleg** a «Der faule Hans» cz. balletből. Előadja: *Kohout Lipót* karmester úr vezetése alatt a cs. és kir. 67. sz. gy.-ezred zenekara.
6. **Karének.** Előadja *Kapy Gyula* úr vezetése alatt az ág. h. ev. koll. tanítóképző-intézet énekkara.

Kedde este 6 órakor.

Kérelem. Aműsor teljes befejezése előtt — a közreműködők zavarásának elkerülése végett — ne tessék távozni.

HIREK.

* **Királyi kitüntetés.** Ő Felsége a király *Horváth Elemér* miniszteri tanácsos, a magyar folyam- és tengerhajózási r.-t. üzemeltető-igazgatóságának elnöke és az Osztrák-magyar Bank alkormányzójának, ez utóbbi minőségében tett kütünő szolgálatai elismeréséül, a Lipót-rend lovagkeresztjét adományozta.

* **Esküdtbíróági elnök kirendelése.** A kassai kir. ítélőtábla elnöke az eperjesi kir. törvényszéknél szervezett esküdtbíróág részére az 1904. év tartamára elnökül *Uhlarik Matyas*, helyettes-elnökül pedig *Péchy Pál* kir. törvényszéki bírakat jelölte ki.

* **Névmagyarosítás.** Kiskorú *Vrabely Imre* és *Jozsef* eperjesi illetőségű, kassai lakos családi nevének «*Varadi*»-ra kért átváltatását a magy. kir. belügyminiszter által megengedtetett.

* **Kérelem.** A *Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet* «Erzsébet-árvaház»-ában, mint minden évben, úgy ez idén is, f. hó 23-ikán d. u. 5 órakor fogjuk megtartani a szegény árvagyermek *karácsonfa-ünnepét*. Az emberszeretet nevében alázattal felkérjük a nemesszív emberbarátokat s egyletünknek és árvaházunknak kegyes jóakaróit, hogy az árvák karácsonfa-ünnepén minél nagyobb számban megjelenni s erre szánt (élelmi, játék- és tanszerekben, pénzben, valamint ruhaneműekben stb. álló) szíves ajándékaikat az «*Erzsébet-árvaház*»-ba beküldeni méltóztassanak. A kegyes adományokat nyilvánosan fogjuk nyugtázní! — Egyúttal ebben az évben is ajánljuk az *újévi üdvözlések* megváltásának szokásos jótékony intézményét nagyérdemű közönségünk szíves figyelmébe. — Tiszta szíveknek nem lehet nagyobb öröme és boldogságuk, mint az, ha másoknak szereznek örömet és boldogságot! *Eperjesen*, 1903. december 8-ikán. Özv. *Szenássy Sándorné* s. k., h. elnök, dr. *Flórián Karoly* s. k., titkár, *Kösch Árpád* s. k., pénztárnok.

* **Meghívó a Sárosvármegyei Jótékony Nőegyletnek** decz. 15-ikén (kedden) d. u. 3 órakor az *Erzsébet-árvaház* nagytermében tartandó közgyűlésére. Eperjes, 1903. decz. 7. Özv. *Szenássy Sándorné* s. k., h. elnök; dr. *Flórián Karoly* s. k., h. titkár. A gyűlés tárgyai: 1. Elnök megnyitja a gyűlést. 2. Tiszviselői kar és igazgatóválasztmány választása. 3. Titkári jelentés. 4. Számvizsg.-bizots. jelentése. 5. Jelentések és indítványok

* **Az eperjesi ág. hitv. ev. theol. ifjúsági belmissiói egyesület** — tízéves fennállásának emlékére — decz. 13-ikán (vasárnap) d. u. 5 órakor, a Kollégium nagytermében vallásos estélyt tart. Műsor: 1. Ének: «Az Úr hatalma». Klein B.-tól. Előadja a theol. énekkar, vezető Szánik Ernő énektanár. 2. Megnyitó. Tartja Melczér Dezső belmissiói titkár. 3. Szavalt: «Jézus a tengeren». Fejes Istvántól. Szavalja Lányi Alfréd theologus. 4. Felolvasás: «A mi belmissiónk». Tartja Mikola János theologus. 5. Ünnepi óda. Írta és szavalja Russ Zoltán theologus. 6. Quartett: «Téli rege». H. Saró-tól. Op. 112. Előadják: Bódi János (I. hegedű), Meskó Károly (II. hegedű), Fábry Viktor (brács) és Mandl György (gordonka) theologusok. 7. Ének: «Az Úr beszéde örök». Klein B.-tól. Előadja a theol. énekkar, vezető Szánik Ernő énektanár.

* **Az eperjesi kir. kath. főgimnázium «Kisfaludy-Önképzőkör»**, II. Rákóczi Ferencz szabadságharczának emlékére, december 13-ikán (vasárnap) d. u. fél 3 órakor az intézet tornatermében ünnepélyt rendez, melyre a nagyérd. közönséget tisztelettel meghívja Műsor: 1. «Rákóczi Ferencz imája» Éneklő zenekisérettel a gimnázium énekkara Wick Béla tanár úr vezetésével. 2. «Alkalmi beszéd.» Tartja Smilnyák Ede, VIII o. t., a Kör titkára. 3. «Mikes.» Lévai Józseftől Szavalja Dobránszky Ede, VIII. o. t. 4. «Kurucz nóták»: a) «Patyolat a kurucz»; b) «Gyöngye violának...»; c) «Csinom Palkó...» Előadja a gimn. zenekara. 5. «A kurucz-kor költészete.» Értekezés. Írta és felolvassa Egermann Bernát, VIII. o. t. 6. «Kurucz-nóták»: a) «Nincs becsületi...»; b) «Török bársony süvegem.» Előadja a gimn. énekkara Wick Béla tanár úr vezetésével. 7. «Rákóczi temetése.» Vargha Gyulától Szavalja Chalupka József, VIII. o. t. 8. «Rákóczi-induló.» Előadja a gimn. zenekara.

* **Áthelyezések.** A m. kir. vallás- és közokt.-ügyi miniszter *Brunner János* bártfai és *Furia Károly* orkutai áll. el. iskolai tanítókat kölcsönösen; *Ferenczy Géza* singléri áll. elemi iskolai tanítót pedig, a nevezettet Berzeviczére történeti áthelyezésére vonatkozó rendelkezések egyidejűleg hatályon kívül való helyezése mellett a tótraszlaviczai áll. el. iskolához áthelyezte és utóbbi az igazgatói teendők ellátásával megbízta

* **Berendelés.** *Wick Gyula* tótraszlaviczai áll. el. iskolai igazgató-tanító, a m. kir. vallás- és közokt.-ügyi miniszter által, saját kérésére a sárosvármegyei kir. tanfelügyelőséghez szolgáltatásra berendeltetett

* **Anyakönyvvezetői kinevezés.** A m. kir. belügyminiszter Sárosvármegyében a *jernyei* anyakönyvi kerületbe *Hoffelder Emil* helyettes-segédjegyzőt — a születési és halotti anyakönyvek vezetésére szorítókozó hatáskörrel — anyakönyvvezető-helyettesé nevezte ki.

* **A közönség figyelmébe.** Tekintettel a közelgő karácsonyi ünnepekre, ajánlatos, hogy a *postára adni szándékolt*, fogyasztási adó alá eső tárgyakat (pl. hűs-neműeket, szeszitalokat stb.) tartalmazó *csomagoknál* a tartalom a szállítóleveleken minőség és súly szerint tüzetesen és részletesen akként nyilváníttassék, hogy a mennyiség italoknál literekben, vágott-húsnál kilogramokban, baromfinál és vadnál darabszám szerint (pl. 3 kgr. marhahús, 2 kgr. bárányhús, 4 kgr. friss vagy füstölt sertéshús, 1 nyúl, 2 kacsa, 3 füzán, 3 1/2 liter bor, 2 liter törköly stb.) legyen feltüntetve. E tüzetes részletezés különösen a Budapestre és Bécsbe szóló küldeményeknél szükséges, mert a mondott helyeken ennek hiányában a csomagokat a pénzügyőri kirendeltség közbenjötté mellett kell a tartalom megállapítása végett felbontani és ez késedelmet, felesleges munkát okoz s a tartalom épségét is veszélyezteti; de szükséges ez továbbá azért is, mert ha a tartalomnyilvánítás a valóságnak minden tekintetben meg nem felel s ezt a pénzügyőri kirendeltség felfedezi, a címzett nemcsak kellemetlenségeknek lesz kitéve, de a valódi tartalom után esedékes fogyasztási adó ötszörösének megfizetésében s esetleg bírságban is öt marasztalják el.

* **Az «Uránia» színház Eperjesen.** A budapesti «Uránia» Magyar Tudományos Színház az idei színi-szezon legvonzóbb ujdóságaival e hó 15-ikén Eperjesre érkezik és a városi színházban fogja érdekesnek ígérkező előadásait megtartani. *Molnár Viktor* miniszteri tanácsos, az «Uránia» elnöke és *Szana Tamás* igazgató vezetése alatt tudományos színházunk mind nagyobb teret nyer,

mind jobban megkedvelteti eszméit a közönséggel, úgy, hogy az «Uránia» ma már nélkülözhetetlen szükséglet képez s a közönség szívesen karolja fel, mert belátja, hogy nemcsak ismereteit, tudását gyarapítja, hanem ritka műélvezetben és kellemes estékben is van része. Az «Uránia» színház, megfelelőleg Molnár Viktor miniszteri tanácsos, elnök-igazgató nemes intenczióinak, az eperjesi előadások tisztajövedelmét az Eperjesi Széchenyi-kör és a városi szegényekalapja javára fogja fordítani. Közönségünk tehát a mellett, hogy az «Uránia» misszióját elősegíti, filléreivel egyúttal hozzájárul a Széchenyi-alap növeléséhez, és jó karácsonyt szerez Eperjes szegényeinek. — *Kedden*, e hó 15-ikén lesz a megnyitó-előadás, mely alkalommal dr. *Ráth István* sikeres darabja: *Egyiptom* kerül színre. Ez az «Uránia» színház egyik legélvezetesebb, legpazarabban kiállított ujdósága. Mintha az álmok országában, a mesék csodás világában járnánk. Minden olyan meglepő, olyan különös körülöttünk. A Szaharától a Nilus regényes völgyén át egész Kairóig elkalandozunk és megittasodva a temérdek látványokban, a Kelet gyönyöreiben merülünk el. A mozgóképek különösen sikerültek és a humoros mozgóképek egész sorozatán van alkalmunk mulatni. Ott vagyunk a néger család rizskása-ebédjén, majd a szerecsen-mosdatás kacagató jeleneteiben lesz részünk. Az angol túristák sport-mulatságai akkora derűtséget keltenek, hogy a közönség mindenkor viharos tapsban tör ki. De érdekesek a többi mozgók is: A piramisok megmászása, az ősi vízmerő gép, angol túristák a denderai templom tetején, tevé- és strucz-etetés, a Khedive fogadtatása, Kairó szédületes forgalma, arabs temetés, hajó-út a Niluson, tevé-karaván érkezése, a kígyó-bűvölő, arabs esküvő és egész csomó keleti táncz. *Szerdán*, 16-ikán, *Németh Péter* nagy sikert aratott darabja, *A Quarnero vizein* kerül színre. Még élénken emlékezünk arra az osztatlan nagy tetszésre, melyet a fővárosi premier keltett. Ott volt József Ágost főherczeg is és személyesen gratulált a szerzőnek. A Karsztok vakmerően épített műútjain lassan beérkezünk az Adria örökké mosolygó kék ege alá. Egy mozgóképen az Adria-hajók érkezését van alkalmunk látni, majd a moló lungó mellett haladunk el, a hol az «Ika» hajó összeütközött egy angol gőzzel és a feneketlen mélységek áldozata lett. Látjuk az Ika gőzös katasztrófáját és visszafajított lélegzettel nézzük a bűvált, a mint a tenger titokteljes mély vizeiben a hajóroncsok között dolgozik. A második felvonásban a Canale Maltempo vizein hatalmas vihar ér utól, majd a halászok munkájában gyönyörködünk és a czirkveniczai fürdőzők mulatságait, víg fürdőzését nézzük. A harmadik felvonás a pálmák és babérfák honát tárja élénk, majd egy humoros mozgóképen megjelenik a «fiumei czápa» s sokat kacagunk az abbázai fürdőzők ijedelmén. A darab a tengeri naplemente színes mozgójával végződik, mely az «Uránia» legszebb felvétele. — *Csütörtökön*, e hó 17-ikén, az «Uránia» színház aktuálisabb és legszenzációsabb darabját, *Szerbiát* lesz alkalmunk látni. Dr. *Strausz Adolf*, hírneves orientálistánk, a darab szerzője, a belgrádi király-dráma idején ott tartózkodott a vérfürdők városában, Belgrádban s mint a belgrádi események közvetlen tanúja, mondja el az eseményeket. De megismerjük a szerb népet is, történelmét, költészetét, s midőn e sokat szenvedett nép történelmét hallgatjuk, magyarozatát tudjuk adni a XX-ik század legbarbárabb, legmegszégyentőbb eseményeinek. A harmadik felvonásban tanúi vagyunk az új szerb király fényes bevonulásának s mozgóképeken látjuk a gyilkos hatodik ezred felvonulását Péter király előtt, a branyiczai mezőn a hadi szemlést, a topcsideri néppünnepet, a belgrádi utczák mozgalmas életét, a katonaság szóló-tánczát stb. stb. — Az érdekes előadásokra jegyek előre válthatók *Kösch Árpád* papirkereskedésében a rendes színházi helyáron.

* **Fényes iskolai ünnepély** volt kedden este a helybeli áll. tanítónőképző-intézetben. A tanulók voltak a szereplők, a tanárok a rendezők, s a cél az, hogy kedves igazgatójukat, *Dúsz Mariát* a névnapján szív-ből üdvözlőjek s neki és a meghívott előkelő közönségnek élvezetes estét szerezzenek. A program első pontja «Álom az erdőn» című színmű volt, a melyet meglepő ügyességgel adtak elő a gyakorlóiskola növendékei. Kütüntek értelmes játékkal Rosenber Rézi, Friedmann Berta, Beér Gyula és Matavoszky Sándor. A tanítóképző növendékei kardalban igen szépen éne-

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer-

nál, úgymint **tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál, idült bronchitis, számarhurut** és különösen **lábbadozóknál influenza után** ajánljatik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az **éjjeli izzadást**. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 kor-ért kapható. — **Figyeljünk, hogy minden üveg alantli czzeggel legyen ellátva:**

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájcz).

keltek Beér Ferenc tanár vezetése alatt, aztán volt öt fényes és ügyesen kiállított élőkép, a következő szereplőkkel: Klefner Irén, Lakner Margit, Toldy A., Vályi L., Batek Viola, Debrő Margit, Havas A., Onczay E., Raffay K., Trompler M., Duka G., Ibrányi H., Molnár D., Oláh I., Osváth J., Dúzs J., Glauf I., Holczer I., Stodola M., Szeghy J., Tulcsik E., Várady E., Debreczeny J., Dóbiás J., György J., Kozsár J., Lépi V., Szabó S. — Várady Antal: «Az utolsó sor» cz. költeményét helyes hangsúlyozással és igen hatásosan szavalta Holczer Ilona; Havas Rózi pedig előbb zongorán játszotta el, nagy gyakorlottságra valló ügyességgel, Székely Imre: «Souvenir de ma Patrie» cz. egyvelegét, majd Koválik Gizellával együtt néhány szép kurucz nótát és magyar népdalt énekelt, meleg érzéssel és sűrű tapsok között. Az estély fénypotja volt a koszorútáncz, a melyet hét nagyobb leány igen bájosan lejtett, és pedig Kemény Erzsike, Debreczeny Sári, Csiskó A., Kiss J., Klimkó V., Telegdy K. és Vilenszky E. A nyilvános estély után cigányzene mellett táncz következett, a mi késő éjjelig tartott.

* **Tanárköri felolvasások.** Az Orsz. Középiskolai Tanáregyesület eperjesi körének népszerű tudományos felolvasásai a vármegyeház nagytermében a mult szombaton megkezdődtek. Elsőnek *Dóbiás Ede* kir. főmérnök olvasott az egyiptusi és indus építészetről és művelődésről. Élénk színekkel ecsetelte a rég letűnt fáraók országainak még romjaiban is nagyszerű építkezéseit és bámulatos kulturáját, majd a keleti fantáziát varázsolta elénk az indusok építkezésében és vallásos szokásaiban *Lévy* kassai kereskedelmi iskolai igazgató igazán mesteri képeiben a nagy számban megjelent közönség alig tudott eltelni. A közönség igazán maradó benyomásokkal távozott ezen élvezetes előadástól. A f. hó 19-ikére hirdettetett előadás dr. Horovitz Imre úr elfoglaltsága miatt csak a második ciklusban, február hónapban fog megtartatni, s így újesztendő előtt már több előadás nem lesz.

* **Korcsolyaegyesületünk közgyűlése** november 28-ikán volt, *Bánó Aladár* elnöke alatt. Az egylet virágzásáról az elnöki jelentés, valamint a zárszámadás tett bizonyosságot. Megállapították a jövő évi költségvetést. A tagdíjakra nézve elhatározták, hogy diákok és családtagok csupán nappali korcsolyázásra jogosítót évad-jegyért két koronát, az esti korcsolyázásra is jogosító jegyért három koronát tartoznak fizetni. Ez intézkedésnek az a célja, hogy az esteli korcsolyázók száma — tekintettel a pálya szűk voltára — megcsappanjon. Az üresedésbe jött két választmányi helyet *Melioris Lajos* és *Saly Győző*vel, a jegyzői állást pedig *Geöcze Ernő*vel töltötték be.

* **Panasz a hirlap-kézbesítés ellen.** Tekintetes Szerkesztőség! Már néhány héttel ezelőtt felszólaltam e b. lapok hasábjain a miatt, hogy a délutáni 3/4 2 órai vonattal érkező budapesti lapok kézbesítése minő késelemes; előadtam, hogy az újságkihordó leányok szerte az utcákon tereferélnek, a helyett, hogy kötelességüket teljesítsék. Felszólalásom azonban nemcsak ezzel a kérdéssel, hanem több közérdekű tárggyal is foglalkozván, azonkívül pedig humoros tendenciájú lévén, nem láttam el azt nevem aláírásával, minthogy abban a véleményben voltam, hogy illetékes helyen majd ügyis meghallják s a közönség érdekeről lévén szó, segítenek is a bajon. Bizalmas úton azonban arról értesültem, hogy a helybeli postafőnökség csakis névvel ellátott, pozitív panaszokat tehet elbírálás tárgyává. Bár nem látom be, hogy egy hirlapban, tehát a nagy nyilvánosság előtt szellőztetett panaszt, ha az alapos, miért nem lehetne elintézni s miért kell egyéni instanciára várni, addig pedig a panaszt (mely éget) nem létezőnek tekinteni; de alávetem magamat a hivatalos fel fogásnak s most névalírással kérek orvoslást a következő panaszomra: A napokban a budapesti lapok nem érkeztek meg a délutáni 3/4 2 órai, hanem csak a 1/2 6 órai vonattal. Azt mondják, ez — kivált télen — gyakrabban előfordul. Most már tehát, miután a hirlap-kézbesítésre külön közegek vannak felfogadva, nézetem szerint az volna a leghelyesebb rendszer, ha ezek a budapesti lapokat még este kihordanák; hisz elvégre is a késő éjszakába nem nyúlna bele ez a művelet. Ha azonban ez bármi okból lehetetlen, azt legalább is meg kellene tenni, hogy a lapok másnap kora reggel (úgy, mint a hétfői számok kedden reggel) kézbesítenek. E helyett azonban én (lakom Kassai-út 16. sz. alatt) budapesti lapomat *másnap déli 1/2 12 órakor kaptam meg* a rendes levélhordó útján. Ezt szegényt egyáltalában nem vádolom. Óriási a kerülete s mikor nálam volt is, tele volt a táskája még újságokkal. De joggal kérdelem, miért nem hordták ki a *hölgyek* az újságot? Miért vagyunk mi Eperjesen — a mely elvégre is Magyarországon van — arra kárthatva, hogy később olvassuk a budapesti lapokat, mint Berlinben?

Mert a német fővárosban akkorra már elolvasták a budapesti újságokat a reggeli mellett, mire hozzánk eljut. Hát miért nem lehetne a kézbesítést úgy berendezni, hogy a tisztelt kihordó-hölgyek ne csak tereferéljenek, hanem szolgálatot is teljesítsenek? Én azt hiszem, hogy az igen tisztelt postafőnök úr, a kinek hivatali pontosságáról csak dicsérő szót hallottam, mégis csak módot talál annak a szanalására, hogy a fővárosi lapokat a kihordó-kisasszonyok jóvoltából ne a megjelenés után 36 órával, hanem valamivel hamarabb olvashassuk. Tisztelettel: *E. Nagy Olivér*, jogakadémiai tanár.

Báli selyem méterje 60 krajczártól kezdve; utolsó ujdonság. Bérmentve és már elvámolvá házhöz szállítva. Nagy mintaválaszték azonnal. **Henneberg selyemgyára, Zürich.**

* **Az Eperjesi Torna- és Vívóegyesület** decz. 8-ikán tartotta szokásos téli háziversenyét. Az estnek sikerült képe volt, a mennyiben igen hűen visszatükrözte az egyesületben fennálló egyetértés szép képét. Első egy megbeszélés volt, a melyen *Pethe Ferencz* ismertette a Tornatanítók Egyesületének a füleslabda szabályaira nézve alkotott új játéktervezetét. Általános volt a vélemény, hogy az új tervezet néhány pontja sérelmes és el nem fogadható. Ezután szabadgyakorlatok következtek súlyzóval, a melyben 27 tornász vett részt, majd szertornázás két lovon. A versenyszámok voltak: magasugrás, első *Pártos D.* (165 cm.); súlyemelés (30 kg.), első *Hajdú B.* (22 emeléssel); az alacsony nyújtón a kezdők versenyében *Kovács V.* és a szenior-versenyben *Hanusovszky I.* és *Poloczek A.* Ezután egy nehézkadályverseny következett, a melyben a haladók részéről *Pártos D.*, a szeniorok közül *Jakobei D.* lett a győztes. A versenyt egy hatvan terítékű vacsora követte *Grasgrünnél*. Azon osztotta ki az egyesület szeretett elnöke, *Uhlarik Mátyás*, az elnökség részéről felajánlott tiszteleti-díjakat elmés felkötő kíséretében. *Pethe Ferencz* néhány szóval az elnökség családias viselkedését köszönte meg s kezdetét vette ezután a fehér-asztal témája: egy rég óhajtott egyesületi táncmulatság megszervezése. Több hozzászólás után határozatba ment, hogy a végrehajtó-bizottság a legközelebbi választmányi ülésen megalakul s tervbe veszi a már-már megállapított program kivételét. A szokásos szórakoztató számokon kívül résztvesz az egyesület a maga mukájával is 1-2 pontban s ezzel bizonyítja az est sajátos jellegét. Időpontul körülbelül febr. 1-jét hallottuk pengetni és nemcsak a dátum, hanem a mutakozó általános érdeklődés is a mulatság sikerét már előre is biztosítja.

* **Angol, kínai, orosz tea- s valódi jamaikai rum-különlegességek** *Pálesch Árpád drogueriájában kaphatók.*

* **A «Magas-Tátra» ismertetése Londonban.** *György Ilona* ismert magyar író, a ki Angliában *Ginever Arthur* egyetemi tanárnál van férjné, Londonban felolvasást tartott a Magas-Tátráról. Ehhez a felolvasáshoz az adatokat és a bemutatandó 105 dia pozitív képet *Siegmet Károly*, a Magyar Kárpátgyesület Keleti Kárpátok Osztályának alelnöke szolgáltatta.

* **Rozoga közvetlen-kocsi.** Tagadhatatlanul nagy kényelem az, hogy mondjuk a Budapestre utazó ember beül Eperjesen a közvetlen-kocsiba s csak a központi pályaudvarban lép ki belőle. Ezért a kényelemért még azt is kiállja az ember, hogy a magyar államvasúti pompás és simán szaladó kocsi helyett a keservesen nyikorgó, rozoga tengelyű s kegyetlenül rázó közvetlen-kocsiban foglal helyet, hogy legalább az átszállással járó meghűlést kerülje el. Sajnos, hogy jelenleg ez az előnye sincs a mi közvetlen budapesti kocsiunknak. Nemcsak a tengelye, hanem az ablakai és ajtó, valamint szelelői és fűtő-készüléke annyira megrongált állapotban van, hogy a téli zord szél mindenfelől keresztülápol rajta. Tudjuk, hogy a kassa-oderbergi vasúttársaság mennyire figyelmes az utazóközönséggel szemben s ezért bizunk benne, hogy az ezúton több és gyakori utas által bejelentett hiányokon mielőbb segíteni fog.

* **A Tanító-sorsjáték** húzása — mint hivatalosan értesítenek bennünket — december 23-ikán visszavonhatatlanul meg fog történni. A sorsjegyek — tekintettel arra, hogy a főnyeremény 30,000 kor. értékű gyémántékszer s a többi 999 nyeremény is mind nagybecsű értéket képviselnek és hogy a sorsjáték tisztajövedelme a tanítóegyletek jótékony intézményei s a Budapesti Újságírók Egyesülete segítőalapja javára fordítatnak — igen kelendők s ma már nem sok sorsjegy vár eladásra. A sorsjegyek minden dohánytözsdeben kaphatók; ára 1 korona.

* **A Kisszebeni izr. Jótékony Nőegylet** decz. hó 6-ikán tartotta rendes évi közgyűlését. *Rosenfeld Ig.-né* úrnő, az egylet elnöke, remek megnyitásban üdvözölte a szép számban megjelent tagokat, az évi jelentésében részletesen beszámolt az egyesület működéséről, kör-

vonaloza a még zsenge korát élő egylet sokoldalú tevékenységét s szép haladását kilencz évi fennállása alatt; mert habár a nyomor-enyhítésre, szegény betegeknek orvosszert s tápláló étkezésre, szegény család-nak lakbér fedezésére, gyermekágyasok segélyezésére, fürdő-költség fedezésére, vakok fentartására, keresetképtelen szülők gyermekeinek s elhagyott árvák el-látására, szegény leányok kiházasítására, a helybeli áll. el. iskolának jó előmenetelt tanúsító tanulóknak, az egylet «Erzsébet királyné alapítvány» kamatjaival jutalmazására s minden évben a zord időjárás beállta-val (nagyobb összeg) a szegények közt valláskülönbség nélkül való kiosztásra jelentékeny pénzáldozatokat hoz, mégis szép fejlődésnek s virágzásnak indult s jövőjét biztosító alaptökére is tett szert, s így magasztos feladatának magaslatán áll. Mély csend kötötte le a hallgatóságot, nehogy a nemes eszmékben és mély gondolatokban gazdag beszédből egy apostroph sem hangozzék el hiába a teremben. A közgyűlés nagy lelkesedéssel a jelentést tudomásul vette, a számadá-sokat a kiküldött bizottság által felülvizsgálván megadta az egylet vezetőségének a felmentvényt, köszö-netét szavazta az összes tisztviselők buzgó működése-ért s miután tisztújítás a napirenden lévén, a hála s bizalomnak fényes bizonyítékát adta az elnökségnek az által, hogy *Rosenfeld Ig.-né* úrnőt elnökké, *Rosen-thal Mórné* úrnőt alelnökké és dr. *Rosenfeld S.-né* úrnőt pénztárnokká egyhangulag, *Beck I.-né*, *Birnbaum S.-né*, *Fränkel L.-né*, *Glück Bertalané*, özv. *Goldberger M.-né*, *Herbst Ig.-né*, *Kurcz Márkné*, dr. *Propperné*, *Rosenberg B.-né*, *Schön Mórné*, *Szűszman R.-né* és *Zipszer S.-né* úrnőket pedig szavazattöbbséggel választ-mányi tagokká három évi ciklusra újra választotta, ezek közül három mint új erők első ízben választva lettek; de remélhető, hogy ők is odaadással s áldozat-készséggel az egylet érdekeit felkarolni fogják. Ezen tényeket örömmel konstatálva, hön óhajtom és kívánom, a Mindenható áldja meg a kisszebeni izr. Jótékony Nő-egyletet, hogy közhasznú, tevékeny működését zavartala-nul folytathassa!

* **Egy moszkvai tea-czég fizetése képtelensége.** E napokban több lap egy moszkvai nagy tea-czég fizetése képtelenségéről adott hírt. Némely lap a *W. A. Popoff*, mások a *Popoff Fia* és ismét más lapok csak röviden *Popoff-czég*et emlegettek. Miután a czég hely-telen megnevezése tévedésre szolgáltatna alkalmat, ki-jelentjük, hogy ezen hír nem vonatkozik a világhírű *K. és C. Popoff Testvérek* czégre, melynek kitűnő tea-fajtái nálunk *K. és C. Popoff Testvérek* czég alatt ösmertettek. A *Popoff* név Oroszországban épp oly elterjedt, mint Ausztriában a *Müller* vagy *Mayer*, és sok *Popoff-czég* foglalkozik teaüzlettel, azon föltevés-ben, hogy a világhírű *K. és C. Popoff Testvérek* czég nekik is juttat néhány sugarat, mely versenyben sokan, mint azt az említett fizetése képtelenség bizonyítja, pörül járnak.

* **Ne mulasszák el** a köszvényes és csúzos betegek a hírneves *Zoltán-féle* kenőcsöt használni, mert e páratlan kitűnő szer még oly betegknél is, kik évek óta szenvednek és különböző szereket, gyógyfürdőket eredménytelenül használtak, pár nap alatt gyógyulást idéz elő. Kapható *Zoltán Béla* gyógyszerárában, üvegenként 2 koronáért, Budapesten.

* **A Horgony-Pain-Expeller** (*Richters Linimentum Capsici comp.*) igazi népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 34 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás, kösz-vény, csúznál stb.-nél a *Horgony-Pain-Expeller* való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztes elő, sőt járványkóránál, minő: a kolera és hányóhasfolyás az altestnek *Pain-Expeller*rel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszér jó eredménnyel használtatott az influenza ellen is és 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerár-ban kapható; de bevásárlás alkalmával mindig hatás rozottan «*Richter-féle Horgony-Pain-Expeller*» vagy «*Richter-féle Horgony-Liniment*»-et tessék kérni és a «*Horgony*» védjegyre figyelni kell.

* **Búcsúzás Darányi Ignácztól.** Midőn a mult hó elején *Darányi Ignác* nyolcz évi áldásos működés után visszavonult az ország földmívelésügyi vezetése-től, meglehangú köszönőlevéllel fordult mindazon té-nyezőkhöz, melyek az ország javát célzó működésé-nek támaszai voltak. Ily meglehangú búcsúiratot inté-zett a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesülethez, vala-mint a Sárosvármegyei Mezőgazdasági Bizottsághoz is. A S. G. E. az igaz sajnálat s az őszinte fájdalom hangján válaszolt ezen búcsúiratokra s örömmel csatlakozott legújabbban a Gazdasági Egyesületek Országos Szövet-sége elnökségének azon felhívásához, hogy a távozó miniszternek nyújtson át a G. E. O. Sz.-ben képviselt valamennyi egyesület hálája és elismerése jeléül egy díszalbumot, melyben az egyesületek összes tagjainak

névalírása százezrek s mint a kö

* **Öngy elcsüggedt** a mult héti dráma egy gáló szaka leány, ki morult éle közös elha állapotban közkörház halt, de a Világ- és

* **Röv** házban eg tésű és ho lag segédj a zülles ú kárára ell egyik tette tett zsette fogták el, erőszak n gelylák la kik egy r megróttá, etetésre el

A

Podho mestere re tünk fel:

Tekint

Becses

elkapott «

meg, mely

méltányoss

eltorzított

egy olyan

kül nem h

Ügylát

előtt érke

Furcsa egy

lyére tekin

ítéletet me

után elind

nem vagy

járul a k

arrogálna,

A tiszt

módon tá

tisztelt cá

van a tar

miserint

zott egye

hogy tiszt

keztében

kavicscsal

egy időbe

mert ha

nem lehet

valaki felt

Tény,

asszonyol

seprik és

zetet; a

dámák és

miért var

asszonyol

de mióta

czeknek

szüntette

mondom

férfi-nap

összetob

pénztár

s nem ite

lenne ut

sok ezen

bér melle

lőben i

* **Mir**

a közönsé

komoly o

tétes eszt

reményün

jesen van

elől azonb

szerzőjét

névalírása foglaltatnék. Ily spontán megnyilatkozása százezrek szeretetének bizonyíték nagyobb elismerés, mint a kőbe vésett, vagy ércbe öntött emlék.

* **Öngyilkosság és öngyilkossági kísérlet.** Egy elcsüggedt, a világgal meghasonlott szerelmi pár akart a múlt héten megújírt életétől megválni. A szomorú dráma egyik hőse S. B., egyik helybeli ezrednél szolgáló szakaszvezető, a másik *Kirner Erzsébet* cseléd-leány, ki leginkább éjjeli kalandokból tengette nyomorult életét. Decz. 3-ikán kirándultak Borkútra, hol közös elhatározásból gyufaoldatot ittak. Esméletlen állapotban vitték az egyiket a helyőrségi, a másikat a kórházba. A leány kétnapi irtózatot kínok után meghalt, de a katoná — úgy remélik — életben fog maradni. Világ- és önmegvetés vitte őket a borzasztó tetre.

* **Rövid hírek** Decz. 5-ikén meghalt a tolonczházban egy *Wutich László* nevezetű, filkeházi születésű és hollóházi illetőségű 38 éves csavargó. Állítólag segédjegyző volt valamikor. Szerelmi bánat vitte a züllés útjára. — *Friedmann K.* blihavkai korcsáros kárára elloptak decz 7-ikén 10 mm. gabonát. Az egyik tettest *Lyasovka Mihály*, eddig 7 ízben büntetett zsetteki csavargó tolvaj személyében itt Eperjesen fogták el. Tettestársait nyomozzák. — Hatóság elleni erőszak miatt helyezték vád alá *Frics András* gergelylaki lakost és *Gruly József* eperjesi boltiszolgát, kik egy rendőrt tetleg inzuláltak, midőn az Fricsot megróttá, mert lovat őrizetlenül hagyta a nélkül is etetésre tiltott helyen.

A közönség köréből.

Podhorányi Balint. Eperjes szab. kir. város polgármestere részéről a következő sorok közlésére kértünk fel:

*Tekintetes Szerkesztő úr!**

Becses lapja f. évi 49 számában a máris nagyon elkapott «Ársiai állapotok» jelzésével egy cikk jelent meg, mely egyfelől a valósággal igazságossággal és méltányossággal hadilábon áll, másfelől telítve van eltorzított tényekkel és méltatlan vádakkal — szóval egy olyan élmélygős conglomeratum, melyet szó nélkül nem hagyhatok.

Ügylétszik, hogy a tisztelt cikkíró csak tegnapelőtt érkezett ide; erre mutat teljes tájékozatlansága. Furcsa egyéniség lehet is, mert mielőtt a dolgok mélyére tekintett volna, máris és pedig nem is helyes ítéletet mond, s hangoztatott igényeinek természete után elindulva, azon gyanúba esik, hogy egyáltalában nem vagy csupán számba sem vehető csekélységgel járul a közterhekhez, vagy magának kiváltságokat arrogálna, saját érdekét tolja előtérbe.

A tisztelt cikkíró a zug-Skriblereknél megszokott módon támadja a város tanácsát. Ne bibelődjék a tisztelt cikkíró a tanács bölcsességével, biztosítom, hogy van a tanácsnak magához való esze s nem szorít arra, miszerint Mucsáról, vagy tudja Isten honnét idehazavont egyéniségtől kölcsön kérjen belőle. Csodálatos, hogy tisztelt cikkírónál a por és az esőzés következtében a szűk, kövezetlen, csupán tarcai-homokos kavicsosal évente fedetni szokott úton keletkezett lucskok egy időben alkalmatlankodik; ez valóban csodálatos, mert ha por van, nincsen lucskok s ha lucskok van, nem lehet por — ez világos, és hogy ennek igaz voltát valaki felfoghassa, ahhoz nem kell valami nagy bölcsesség.

Tény az, hogy nálunk az utcákat rendszerint éltes asszonyok s a mint a cikkíró mondja: «vén banyák» seprik és hogy seprés előtt kupával locsolják a kövezetet; a tisztelt cikkíró talán azt szeretné, ha fiatal dámák és dandik végeznék azt. Nem rossz gu-ztus; de miért van az úgy, hogy nem fiatal dámák, de vén asszonyok végzik az utcaseprést és pedig nem máttól, de mióta az összefogott éjjeli csavargók- és fegyenczeknek illetén teendőkre való alkalmazása be lett szüntetve, azt a tisztelt cikkíró nem tudja. Én megmondom, — azért, mert fiatal dámák-dandik vagy férfi-napszámosok erre nem kaphatók, s ha lehetne összetoborozni, az nagyon sokba kerülne s azt a házipénztár egyéb nem törölhető terhek mellett nem bírja s nem is volna köszönet benne, mert ebből nem lenne utcaseprés, de udvarlás és ha férfi-napszámosok ezen végzendőkkel arányban nem álló magas napi-bér mellett alkalmaztatnának, ezáltal elvonatnék a külvilágban is küzdő mezőgazdaságtól és egyéb, férfinak

* Mindig azt állítottuk s fenntartjuk ma is, hogy lapunkat a közönség tulajdonának tekintjük. Ebből kifolyólag bármely komoly oldalról jött cikknek helyet adunk. Csak ha ellentétes eszmék ütköznek össze s kiméletlen a kritika: lehet reményünk arra, hogy az a tömértelen maradiság, a mi Eperjesen van — megszűnjék. Az igazolási és védekezési szándék elől azonban szintén nem zárjuk el az utat; sőt minden cikk szerzőjét — elvből — kiadjuk.

Szerk.

való teendőktől a munkaerő oly munka kedvéért, mely éltes asszonyok által végezhető. Ad vocem «vén banyák». A tisztelt cikkíró nem tudja, kik azok; ezek napi 12—16 filléryi koldus-illetékben részesülő ügyefogyott s nehezebb munkára képtelen teremtések. Tekintetbe véve azt, hogy ezen asszonyok napi-illetéke nem is sok, hogy a mellett éhen haljanak, de kevés, hogy megélhessenek: humanisztikus szempontból a tanács azokat a «banyákat» bizonyos napibér mellett az utcaseprésnél alkalmazza, hogy úgy némileg lendítsen szármalmas sorsukon. Ezen intézkedésben úgyhiszünk nemcsak humanizmus, de bölcsesség is rejlik, — arra a tisztelt cikkíró nem jött. Ebből az következik, hogy előbb kell magát illetékes helyütt informáltatni, azután pedig jól megrágni a dolgot s csak úgy kritikát mondani.

Hogy az öntözés csak kupával történik, ezen a rég elmúlt időktől fennálló módozat azért van még alkalmazásban, mert az arra való kocsinak beszerzési költsége drágáltatván, annak fedezetéről más, előnyt érdemlő szükségletekkel szemben gondoskodva nem lett, a szítával ellátott hordók használatába nem vált s az új vízvezeték életbeléptetése legjobb esetben csak jövő 1904. évben várható.

Por volt, por öntözés mellett is lesz s épp úgy, ha tartós az esőzés, a lucskok; a port hozza egyrészt Kassa, másrészt Nagysáros felől az itt uralgó déli és északi szél s ellepi a kövezetet, ha az locsolva is volt. Hálásak leszünk, ha a tisztelt cikkíró ennek megóvására szolgáló tanulmányt gazdagítja az ugyanily kalambításban szenvedő más városokat is.

Tartós esőzésben magától képződik a lucskok s fokozódik a sáros utakról jövő vidéki fogatok által, daczára annak, hogy a téli időt kivéve, a várost hetenkint kétszer separtetik s ha sár van, az lehúzatik.

Nézzük most a kis-állomást. A mit a tisztelt cikkíró erről és az ahhoz vezető útról mesél, ebből is kiténik, hogy tisztelt cikkíró teljesen tájékozatlan s hogy a körülményeket és terepviszonyokat, valamint a gyakorlati szempontokat figyelmen kívül hagyja, mely irányban ha bizalommal felvilágosítás-adás végett hozzám fordult volna, nem beszélne ily hangon, a mint beszél.

Kérdést sem szenved, hogy a kassa-oderbergi vasút igazgatósága s annak vezérigazgatója Ráth Péter ömga a lehető előzékenységet és nobilitást tanúsította s ez alkalmából a város képviselőtestülete 1901. évi 6037. szám alatt elismerő-köszönetet is szavazott. A dolog genezise a következő:

Még mult 1898. évi május 27-ikén 3221. szám a. elődöm intézkedett, miszerint a kassa-oderbergi vasút igazgatósága a hozzá intézendő átiratban felkérésék, hogy az «Eperjes város» megállóhelyen egy megfelelő várótermet építsen, hol az utasok nyárban eső és nap, télen a hideg ellen megvédessenek; erre 1898. július 30-ikán kelt 5013. sz. alatt intézettek is az átirati felhívás az igazgatósághoz. Az imént említett felhívásra az igazgatóság 1899. évi márczius 27-ikén 10,051—2090. sz. a. küldött válaszában kijelentette, hogy egy várócsarnokot felállítat ugyan, de nem kívánható, hogy egy minden kényelemmel berendezett felvételi épületet létesítsen, a mint azt a város kívánni látszik; végül kijelenti, hogy mindenkor szívesen veendi a városnak konkrét előterjesztését, ha az ily kívánások előtt

előterjesztésénél használni szokott irmodorban tudomására hozatnak. Időközben, vagyis 1899. márczius 10-ikén 1590. sz. a a város részéről újból sürgető irat intézettek, de hogy erre speciális válasz érkezett volna, az aktákban nyoma nincsen.

Idők multak, a csarnok azonban nem épült, míg végre ez ügy 1901. július 12-ikén kelt 5513. sz. alatti átirattal részünkről felelevenítettett, mire már 1901. évi július 19-ikén 34,962—6037. sz. a. a következő válasz érkezett: «Tek. Podhorányi Bálint polgármester úrnak Eperjesen. Eperjes sz. kir. város közönsége nevében f. évi július 12-ikén 5513—1901. kig szám alatt hozzánk intézett szives átiratára van szerencsénk tisztelettel értesíteni, hogy a város közönségének méltányos kérelmét az «Eperjes város» megállóhelyen létesítendő fedett váróhelyiség iránt a legnagyobb készséggel magunkévá tettük, és intézkedtünk, hogy ezen óhajuk még a folyó évben megvalósuljon.

Az ottani forgalmi viszonyoknak megfelelő fedett és fűthető váróhelyiség egy I.—II. oszt. és egy III. oszt. váróhelyiségből, egy pénztárból és melléképületből fog állani. Az építkezést a jövő hó elején megkezdjük s előreláthatólag a teljesen kész épületet október hó végéig az utazó közönség használatára fogjuk bocsáthatni. Kiváló tisztelettel Ráth s. k., vezérigazgató.»

Az ígéret betartott s ezzel több történt, mint kezdetben kívántunk; ezért hálás a közönség (Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:

Dr. Mikler Károly.

Kiadótulajdonos:

Kösch Árpád.

Fröde-Barts Anna

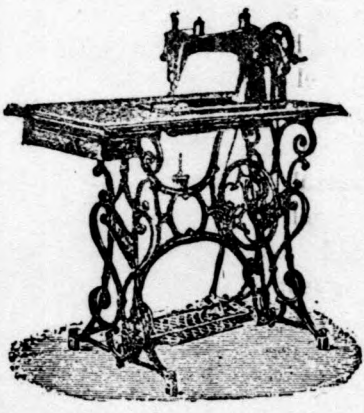
Budapesten oklevelet nyert

— **szülésznő** —

37 éves, Eperjesen Főutca 52. sz. alatt,

ajánlja magát előkelő házakhoz.

• VÁSÁROLJON •
ÜGYVÉDJELŐLT
 SORSJEGYET
 1273 NYEREMÉNY
20.000 KOR.
 KERÜLKISORSOLÁSRA
 és (EGY)KORONÁERT
10.000 KOR.
 FÖNYEREMÉNY NYERHETŐ
 SORSJEGYEK MINDENÜTT KAPHATÓK
 KEZELŐSÉG VII. NAGYUTCA 26
 • HUZÁS: 1903 DECEMBER 31ÉN •

ROTHMANN A. M.,

Eperjes, Fő-utca 98. sz. a.,
 a Kollégiummal szemben.

Értesitem a t. közönséget, miszerint

varrógép- és kerékpár-javító műhelyemet

kibővíttem és azt a kor igényeinek megfelelően újonnan berendeztem.

A közlő ünnepre való tekintettel

karácsonyi és újévi ajándékul

— jutányos részletfizetésre is — ajánlom nagyválasztékú varrógép- és kerékpár-raktáramat.

Tisztelt vevőim abban az előnyben részesülnek, hogy az olcsó árak daczára 3—8 évi *szakszerű* jótállást vállalok, és a géphímezésben ingyen oktatásban részesülnek.

Tisztelettel

Rothmann A. M.

Géptűk, olaj, valamint különféle gép-
 részek legjutányosabban és leginomabb
 minőségben csakis nálam kaphatók.

Használt varrógépeket 15—30 kor.-ig
 számlók be.

névalírása foglaltatnék. Ily spontán megnyilatkozása százezrek szeretetének bizonyítékul nagyobb elismerés, mint a kőbe vésett, vagy ércbe öntött emlék.

* **Öngyilkosság és öngyilkossági kísérlet.** Egy elcsüggedt, a világgal meghasonlott szerelmi pár akart a múlt héten megújírt életétől megválni. A szomorú dráma egyik hőse S. B., egyik helybeli ezrednél szolgáló szakaszvezető, a másik *Kirner Erzsébet* cselédleány, ki leginkább éjjeli kalandokból tengette nyomorult életét. Decz. 3-ikán kirándultak Borkútra, hol közös elhatározásból gyufaoldatot ittak. Esméletlen állapotban vitték az egyiket a helyőrségi, a másikat a kórházba. A leány kétnapi irtózatot kínok után meghalt, de a katonát — úgy remélik — életben fog maradni. Világ- és önmegvetés vitte őket a borzasztó tetre.

* **Rövid hírek** Decz. 5-ikén meghalt a tolonczházban egy *Wittich László* nevezetű, filkeházi születésű és hollóházi illetőségű 38 éves csavargó. Állítólag segédjegyző volt valamikor. Szerelmi bánat vitte a züllés útjára. — *Friedmann K.* blihavkai koresmáros kárára elloptak decz 7-ikén 10 mm. gabonát. Az egyik tettest *Lyasovka Mihály*, eddig 7 ízben büntetett zsetteki csavargó tolvaj személyében itt Eperjesen fogták el. Tettestársait nyomozzák. — Hatóság elleni erőszak miatt helyezték vád alá *Frics András* gergelylaki lakost és *Gruly József* eperjesi boltiszolgát, kik egy rendőrt tettleg inzultáltak, midőn az Fricset megróttá, mert lovait őrizetlenül hagyta a nélkül is etetésre tiltított helyen.

A közönség köréből.

Podhorányi Balint. Eperjes szab. kir. város polgármestere részéről a következő sorok közlésére kéretünk fel:

*Tekintetes Szerkesztő úr!**

Becsés lapja f. évi 49. számában a máris nagyon elkopott «Ázsiai állapotok» jelzésével egy cikk jelent meg, mely egyfelől a valósággal igazságossággal és méltányossággal hadilábon áll, másfelől telítve van eltorzított tényekkel és méltatlan vádakkal — szóval egy olyan éremlygős conglomeratum, melyet szó nélkül nem hagyhatok.

Ügylátszik, hogy a tisztelt cikkíró csak tegnapelőtt érkezett ide; erre mutat teljes tájékozatlansága. Furcsa egyéniség lehet is, mert mielőtt a dolgok mélyére tekintett volna, máris és pedig nem is helyes ítéletet mond, s hangoztatott igényeinek természete után elindulva, azon gyanúba esik, hogy egyáltalában nem vagy csupán számba sem vehető csekélységgel járul a közterhekhez, vagy magának kiváltságokat arrogálna, saját érdekét tolja előtérbe.

A tisztelt cikkíró a zug-Skriblereknél megszokott módon támadja a város tanácsát. Ne bibelődjék a tisztelt cikkíró a tanács bölcsességével, biztosítom, hogy van a tanácsnak magához való esze s nem szorul arra, miszerint Mucsáról, vagy tudja Isten honnét idehazavont egyéniségtől kölcsön kérjen belőle. Csodálatos, hogy tisztelt cikkírónál a por és az esőzés következtében a szűk, kövezetlen, csupán tarcai-homokos kavicsosal évente fedetni szokott úton keletkezett lucskok egy időben alkalmatlankodnak; ez valóban csodálatos, mert ha por van, nincsen lucskok s ha lucskok van, nem lehet por — ez világos, és hogy ennek igaz voltát valaki felfoghassa, ahhoz nem kell valami nagy bölcsesség.

Tény az, hogy nálunk az utcákat rendszerint éltes asszonyok s a mint a cikkíró mondja: «vén banyák» seprik és hogy seprés előtt kupával locsolják a kövezetet; a tisztelt cikkíró talán azt szeretné, ha fiatal dámák és dandik végeznék azt. Nem rossz guszts; de miért van az úgy, hogy nem fiatal dámák, de vén asszonyok végzik az utcaseprést és pedig nem máttól, de mióta az összefogott éjjeli csavargók- és feyzeneknek illetén teendőkre való alkalmazása be lett szüntetve, azt a tisztelt cikkíró nem tudja. Én megmondom, — azért, mert fiatal dámák-dandik vagy férfi-napszámosok erre nem kaphatók, s ha lehetne összetoborozni, az nagyon sokba kerülne s azt a házipénztár egyéb nem törölhető terhek mellett nem bírja s nem is volna köszönet benne, mert ebből nem lenne utcaseprés, de udvarlás és ha férfi-napszámosok ezen végzendőkkel arányban nem álló magas napi-bér mellett alkalmaztatnának, ezáltal elvonatnék a külföldben is küzdő mezőgazdaságtól és egyéb, férfiak

* Mindig azt állítottuk s fenntartjuk ma is, hogy lapunkat a közönség tulajdonának tekintjük. Ebből kifolyólag bármely komoly oldalról jött cikknek helyet adunk. Csak ha ellentétes eszmék ütköznek össze s kíméletlen a kritika: lehet reményünk arra, hogy az a töméntelen maradiság, a mi Eperjesen van — megszűnjék. Az igazolási és védekezési szándék elől azonban szintén nem zárjuk el az utat; sőt minden cikk szerzőjét — elvből — kiadjuk. Szerk.

való teendőktől a munkaerő oly munka kedvéért, mely éltes asszonyok által végezhető. Ad vocem «vén banyák». A tisztelt cikkíró nem tudja, kik azok; ezek napi 12—16 fillérenyi koldus-illetékben részesülő ügyefogyott s nehezebb munkára képtelen teremtesek. Tekintetbe véve azt, hogy ezen asszonyok napi-illetéke nem is sok, hogy a mellett éhen haljanak, de kevés, hogy megélhessenek: humanisztikus szempontból a tanács azokat a «banyákat» bizonyos napibér mellett az utca-seprésnél alkalmazza, hogy úgy némileg lendítsen szármalmas sorsukon. Ezen intézkedésben ügyhiszszük nemcsak humanizmus, de bölcsesség is rejlik, — arra a tisztelt cikkíró nem jött. Ebből az következik, hogy előbb kell magát illetékes helyütt informáltatni, azután pedig jól megrágni a dolgot s csak úgy kritikát mondani.

Hogy az öntözés csak kupával történik, ezen, a rég elmúlt időktől fennálló módozat azért van még alkalmazásban, mert az arra való kocsinak beszerzési költsége drágáltatván, annak fedezetéről más, előny érdemlő szükségletekkel szemben gondoskodva nem lett, a szítával ellátott hordók használata be nem vált s az új vízvezeték életbeléptetése legjobb esetben csak jövő 1904. évben várható.

Por volt, por öntözés mellett is lesz s épp úgy, ha tartós az esőzés, a lucskok, a port hozza egyrészt Kassa, másrészt Nagysáros felől az itt uralgó déli és északi szél s ellepi a kövezetet, ha az locsolva is volt. Hálásak leszünk, ha a tisztelt cikkíró ennek megóvására szolgáló tanulmányt gazdagítja az ugyanily kalambításban szenvedő más városokat is.

Tartós esőzésben magától képződik a lucskok s fokozódik a sáros utakról jövő vidéki fogatok által, daczára annak, hogy a téli időt kivéve, a várost hetenkint kétszer separtetik s ha sár van, az lehúzatik.

Nézzük most a kis-állomást. A mit a tisztelt cikkíró erről és az ahhoz vezető útról mesél, ebből is kitűnik, hogy tisztelt cikkíró teljesen tájékozatlan s hogy a körülményeket és terepviszonyokat, valamint a gyakorlati szempontokat figyelmen kívül hagyja, mely irányban ha bizalommal felvilágosítás-adás végett hozzám fordult volna, nem beszélne ily hangon, a mint beszél.

Kérdést sem szenved, hogy a kassa-oderbergi vasút igazgatósága s annak vezérigazgatója Ráth Péter óma a lehető előzékenységet és nobilitást tanúsította s ez alkalmából a város képviselőtestülete 1901. évi 6037. szám alatt elismerő-köszönetet is szavazott. A dolog genezise a következő:

Még mult 1898. évi május 27-ikén 3221. szám a. elődóm intézkedett, miszerint a kassa-oderbergi vasút igazgatósága a hozzá intézendő átiratban felkértesék, hogy az «Eperjes város» megállóhelyen egy megfelelő várótermet építsen, hol az utasok nyárbán eső és nap, télen a hideg ellen megvédessenek; erre 1898. július 30-ikán kelt 5013. sz. alatt intézettel is az átirati felhívás az igazgatósághoz. Az imént említett felhívásra az igazgatóság 1899. évi márczius 27-ikén 10,051—2090. sz. a. küldött válaszában kijelentette, hogy egy várócsarnokot felállítat ugyan, de nem kívánható, hogy egy minden kényelemmel berendezett felvételi épületet létesítsen, a mint azt a város kívánni látszik; végül kijelenti, hogy mindenkor szívesen veendő a városnak konkrét előterjesztését, ha az ily kívánságok előtt

előterjesztésénél használni szokott irmodorban tudomására hozatnak. Időközben, vagyis 1899. márczius 10-ikén 1590. sz. a. a város részéről újból sürgető irat intézettel, de hogy erre speciális válasz érkezett volna, az aktákban nyoma nincsen.

Idők multak, a csarnok azonban nem épült, míg végre ez ügy 1901. július 12-ikén kelt 5513. sz. alatti átirattal részünkről felelevenített, mire már 1901. évi július 19-ikén 34,962—6037. sz. a. a következő válasz érkezett: «Tek. Podhorányi Bálint polgármester úrnak Eperjesen. Eperjes sz. kir. város közönsége nevében f. évi július 12-ikén 5513—1901. kig. szám alatt hozzánk intézett szives átiratára van szerencsénk tisztelettel értesíteni, hogy a város közönségének méltányos kérelmét az «Eperjes város» megállóhelyen létesítendő fedett váróhelyiség iránt a legnagyobb készséggel magunkévá tettük, és intézkedtünk, hogy ezen óhajuk még a folyó évben megvalósuljon.

Az ottani forgalmi viszonyoknak megfelelő fedett és fűthető váróhelyiség egy I.—II. oszt. és egy III. oszt. váróhelyiségből, egy pénztárból és melléképületből fog állani. Az építkezést a jövő hó elején megkezdjük s előreláthatólag a teljesen kész épületet október hó végéig az utazó közönség használatára fogjuk bocsájtani. Kiváló tisztelettel Ráth s. k., vezérigazgató.

Az ígért betartott s ezzel több történt, mint kezdetben kívántunk; ezért hálás a közönség (Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:

Dr. Mikler Károly.

Kiadótulajdonos:

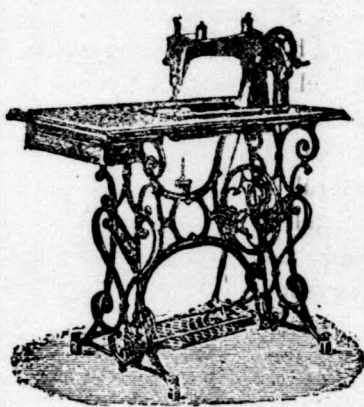
Kösch Árpád.

Fröde-Barts Anna

Budapesten oklevelet nyert

— **szülésznő** —
37 éves, Eperjesen Főutca 52. sz. alatt,
ajánlja magát előkelő házakhoz.

VÁSÁROLJON.
ÜGYVÉDJELŐLT
SORSJEGYET
1273 NYEREMÉNY
20.000 KOR. ÉRT.
KERÜLKISORSOLÁSRA
és (EGY)KORONÁÉRT
10.000 KOR.
FÖNYEREMÉNY NYERHETŐ
SORSJEGYEK MINDENÜTT KAPHATÓK
KEZELŐSÉG VII. MAGYAR VÁROS-UTCA 26
HUZÁS: 1903 DECEMBER 31^{ÉN}

ROTHMANN A. M.,

Eperjes, Fő-utca 98. sz. a.,
a Kollégiummal szemben.

Értesitem a t. közönséget, miszerint

varrógép- és kerékpár-javító műhelyemet

kibővíttem és azt a kor igényeinek megfelelően újonnan berendeztem.

A közelgő ünnepekre való tekintettel

karácsonyi és újévi ajándéku

— jutányos részletfizetésre is — ajánlom nagyválasztékú varrógép- és kerékpár-raktáramat.

Tisztelt vevőim abban az előnyben részesülnek, hogy az olcsó árak daczára 3—8 évi *szakszerű* jótállást vállalok, és a géphímzésben ingyen oktatásban részesülnek.

Tisztelettel

Rothmann A. M.

Géptük, olaj, valamint különféle géprészek legjutányosabban és legfinomabb minőségben csakis nálam kaphatók.

Használt varrógépeket 15—30 kor.-ig számlák be.

NYILTTÉR.

A Szinye-Lipóczi
Lithion-forrás

Salvator

kitűnő sikerrel használtatik

vese, húgyhólyag és köszvény-
bántalmak ellen, húgydara és vizeleti
nehézségeknél, a cukros húgyárnál,
továbbá a légző és emésztési szervek
hurutainál.

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes! Csiramentes!

Könnyen emészthető!

Első rangú gyógyviz és diätetikus ital.

Számos orvosi tekintélyek által különösen
oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő élet-
módjuk folytán aranyeres bántalmakban,
hasi pozsga, máj- és vese izgatási tüne-
tekben vagy húgysavas vesehomok és
vesekövek képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palaczk ...	32 fillér
3/4 " " " " " " " "	40 " "
1/1 " " " " " " " "	48 " "

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-
palaczkok a következő árakban vétetnek
vissza:

1/2 literes palaczk ...	6 fillér
3/4 " " " " " " " "	7 " "
1/1 " " " " " " " "	8 " "

MERCUR váltóüzleti részvénytársaság

BUDAPEST, V., Fürdő-utca 3. sz.

vidéki takarékpénztár- és bankrészvényeket, tőzsdén nem jegy-
zett papirokat és azokra, valamint minden egyéb

értékpapír- és sorsjegyre igen előnyös előleget folyósít.

Bank- és tőzsdéügyekben szakaszri felvilágosítással ingyen szolgál.

BANKOSZTÁLY. SORSJEGYSZTÁLY. VÁLTÓÜZLET.

A m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárúsióhelye.

Sorsjegyek csekély havi részletfizetésre, előnyös sorsjegytársaságok.

Sorsjegybiztosítás: legolcsóbb díjszabás kivánatra bérmentve.

Rövid levélczím: **MERCUR, Budapest, FÜRDŐ-UTCA.**

Részvénytők 1.000.000 korona.

Karácsonyi bevásárlás előtt

tekintsük meg **Pálesch Árpád**
drogueriájában a díszes kiállítású

illatszer-különlegességeket.

Ugyanott

ezerféle csillogó karácsonyfa-dísz.

Bástya-utca 8. szám alatti

Petróczy-féle

h á z

szabad kézből eladó.

Értekezhetni **Hambrich Károly** pénzügyi
irodavezető úrnál.

Első magyar-amerikai képnagyító-intézet villamos üzemmel.

Bármely fénykép után művészies kivitelű

platin-képek nagyítását,

mint karácsonyi ajándékot a nagyérdemű közönség becses
figyelmébe ajánlom.

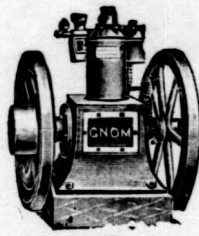
Kiváló tisztelettel

Schwarz Adolf műterme.

Az 1902. évi pozsonyi kiállításon is, kiválóan jó gyártmányért, 2 oklevéllel kitüntetve.

„GNOM“ benzin-motor

és „GNOM“ szívó-gázmotor.

Szilárdan álló motor,
3000-nél több üzemben.

Okleveles gépész felesleges.

Óra- és lóerőnként ca 3 fillér.

Könnyen kezelhető.

Villanyos gyújtással.

Olcsobb a gőzgépnél.

„GNOM“ motor-mozgony.

Magyar levelezés.

Oberurseli motorgyár részv.-társ. OBERURSEL a majnai Frankfurt mellett.

Iroda és raktár az osztr.-magyar monarchia részére: **BÉCS, VII., Lindengasse 33.**

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

Vedélyjegyzés: RUDA ÉS BLOCHMANN Budapest-Újpest.

Delice

Minden hirdetés felesleges,
a dohányzó egyszer veszi
és többé mást nem szíhat

legjobb, valódi francia
szivarkapapír és szivarkahüvely.

Gyári raktár:

Zahler Mórnál Eperjesen.

Ujdonságok karácsonyi ajándékokban

Cattarino Sándornál

Eperjes, Főutca 78.

778-1903. vh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvényszéknek 1903. évi 5713. v. sz. végzése folytán Klefner Gyula ügyvéd által képviselt Eperjesi Takarékpénztár felperes részére **Lutter András** és **Porács András** alperesek ellen 188 kor. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesektől lefoglalt és 700 koronára becsült ingóságok az eperjesi kir. járásbíróság 1903. V. II. 333/2. sz. végzésével az árverés elrendeltétven, annak a korábbi vagy felülfoglalatók követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperesek lakásán, *Szinyen* leendő megtartása határidejéül **1903. évi december 21. napjának d. u. 2 órája** kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt tehenc és üszök s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzítés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételéről a végrehajtó követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, előbbi eséllyel bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírott kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.
Eperjesen, 1903. december 1. **Spányi Kálmán,**
kir. bírósági végrehajtó.

2127-1903. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A girálty kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Groszmann Adolf végrehajtónak **Weisz Béla és neje** végrehajtást szenvedők elleni 500 kor. tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyben Müller Samu sandalrovnyai lakos utóajánlata folytán az eperjesi kir. törvényszék, a girálty kir. járásbíróság területén levő Sandal községben fekvő, a sandali I. számú tjkben 459. a/ hr. szám alatt foglalt és végrehajtást szenvedettek nevével felerészben s társtulajdonos Bárkány Emil nevével felerészben álló birtokrészletre, de Müller Simon és neje szül. Hirtenstein Betti javára bekebelezett szogalmi jog főtartásával, 34 koronára becsült ingatlanra az utóajánlatot tevő által felajánlott ígérthez képest 2971 kor. kiáltási árban az újabb árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1904. évi január hó 18-ik napján d. e. 10 órakor** Sandal község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiáltási áron alul eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át, vagyis 297 korona 10 fillért készpénzben vagy óvadék-képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál való előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. bíróság, mint tkvi hatóság.
Girálton, 1903. november hó 25-ikén.

Illykovichs s. k.,
kir. aljárásbíró.

Árverés.

Tyrnauer J. Henrik csödtömegéhez tartozó és az eperjesi orthodox izr. templomban lévő, férfi és női ülésből álló **templomi imaszék** nyilvános árverésen, az eperjesi kir. járásbíróság vározsobájában (az üveg-folyósón) **1903. december 18-ikán d. u. 2 1/2 órakor** fog eladatni. Az árverési feltételek dr. Balpataky Imre csödtömeggondnoknál és az eperjesi bírósági végrehajtónál megtekinthető.

Ugyanezen alkalommal egy drb. *Vöröskereszt-sorsjegy* is eladatik.

Eperjes, 1903. december 10.

Dr. Balpataky Imre,
csödtömeggondnok.

Új bor.

Frey Miksa soltvadkerti főjegyző ajánlja utánvét mellett **saját termésű** 1903-ik évi

borait

fejte Kadarkát, hektóját **28** koronáért, zöld-fehér borait „ **34** koronáért bármily mennyiségben, vasúthoz szállítva; — továbbá kis kazánon főzött **törkölypálinkát**, 50 perzentese, hektóját **130** koronáért.

3 szobás lakások kiadó

az újonnan épült **Szebeni-út 22.sz. házban.**

Bővebb **Engländer Adolfnál**
Szebeni-út 7.

Karácsonyi occasio!

Rendkívüli olcsó árban kerülnek eladásra:

női ruhakelmék;

confectio: kabát, gallér, paletot, gyermek-jaquet és köpenyegek.

ZAVATZKY SZILÁRD

divat- és vászonkereskedő Eperjesen.

Pályázat.

A tiszai ág. h. ev. egyházkerület eperjesi Collegiuma a Bástya-utczában lévő telkén

új konvikтусi épületet

kíván létesíteni. Ezért pályázatot hirdet **a beosztási vonal-vázlatrajzra.** Az építési proppamm és a beépíthető terület alaprajza a Collegium pénztárában átvehető.

A legjobbnak talált vázrajz készítője

megbizatik a részletes tervrajz és költségvetés elkészítésével.

Az ezért járó honorárium külön megállapodás tárgya. Ha pedig az egyik vázlatrajz sem fogadtnak el alapul, akkor a viszonylagosan legjobb **100 koronával** díjaztatik.

A vázlatrajzok — a tervező nevének kitételével — **1904. január 10-ikéig** alulírottán adandók be.

Dr. Schmidt Gyula,
a Collegium felügyelője.

— No barátom! hallottam, hogy megnézted és meggyőződted arról a csodálatos intézetről, a hol kitünően ki tudják tisztítani a ruhát, a nélkül, hogy mosni kellene; látod, kedves barátom, ez a nagy csoda még nem létezett soha. Ebben az intézetben szárazon kitisztítják a ruhát, egészen olyan lesz, mint új; mert jegyezd meg, barátom, jól magadnak, ha a ruhát valamelyik intézetben kimossák, az lehetetlen, hogy jó legyen, mert a ruha a vízben elromlik, összemegy, rövid lesz, kikopik; lehetetlen jól helyrehozni. És látod, barátom, azt a

Sikorszky-féle mütisztító-intézetet

dicsérem én, ott a ruhát nem mossák ki, ott csodálatos módon kitisztítják, ott csodálatos port találtak fel, a melylyel a pecsét ruhát behintik, attól minden pecsét lemegy, aztán lekefélik, jól kivasalják: egyszóval ismét új lesz. Mondható, hogy kitünő és patent, a ruha nem romlik el, egyszóval új lesz. Hát kérlek arra a kis szivességre, el ne mulaszt másoknak is ajánlani, hogy mindenki legyen meggyőződve, hogy létezik egy intézet, a hol lehet spórolni, olcsón és jól új ruhát szerezni.

— Kedves barátom, nagyon szépen köszönöm neked. Isten veled, viszontlátásra!

— Édes barátom, ha esetleg elfelejtenéd valahogy, itt a címe a mütisztító-intézetnek:

Első eperjesi ruha-vegyimütisztító- és javító-intézet,
Fő-utca **51-ik** szám, a „Fekete sas“-szállodával szemben (hátnál az udvarban).

Első kézből: a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban.

Első magyar hangszergyár

villamos erőre berendezve.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros, hadseregszállító

a *Rákóczi javított Tárogató egyedüli feltalálója*

Budapest, II., Lánchid-utca **5. szám.**

Ajánlja a saját gyárában készült összes réz-, fa-, fúvó- és vonós-hangszereket. Hegedűk, gordonkák, bógók, fuvolák, klarinetok, trombiták és cimbalmok.

Tárogató ára 30 frttól (60 kor.) feljebb, iskola hozzá ingyen.

Zenekarok teljes felszerelése olcsó árban, előnyös fizetési feltételek mellett.

Harmonikák elpusztíthatatlan erős hangokkal.

Javítások speciális kivitelben gyorsan és szakszerűen eszközöltetnek, **vonós-hangszer**ek a legújabb találmányú hangfokozó gerendával, melyért garanciát vállalok.

Árjegyzék minden hangszerről külön-külön kérendő, mely bérmentve megküldetik.

Hajfonat (copf) 2 frttól feljebb.
 Baba-paróka hajból, fésülhető,
 frt 1-50-től 3 frtig.
 Homlokfürt 80 kr.-tól feljebb.
 Hajbetét 30—35—40 kr.
 Színházi paróka kikölcsönzése;
 rövidhajú 50 kr., hosszúhajú 70 kr.
 Hajfonat elkészítése kifésült
 hajból 1 frt 20 kr.

Minden fodrász-szakba vágó
 munkát elvállal

Bilich Ferencz
 fodrász,
 Fő-utca 63., Eperjes.

Hirdetés.

10-15 frtot kereshetnek

naponta ügynökök, házalók, állásnélküli segédek
 stb. Hölgyeknek nagyszerű mellékkereset!
 Kérem címét e lapra való hivatkozással
 beküldeni. **Rotkel A.,**
 Budapest, VI., Vörösmarty-u. 58.

Köhögésben szenvedők

próbálják a köhögést csillapító és finom ízű

**KAISER-féle
 MELLCZUKORKÁT,**

2740 közjegyzőileg hitelesített bizonyít-
 vány tanúskodik, hogy biztos siker
 érhető el köhögésnél, rekedtségnél, hurutnál és elnyál-
 kásodásnál. — E helyett ajánlott visszautasítandó!

Egy csomag **20** és **40 fillér.** — Kapható:
WIELAND ES SCHROEPFER
 cukrászdájában EPERJESÉN.

K C POPOFF
 a legjobb TEA a világon.

**Czigelkai
 Lajos- és István-forrás**

kapható

— Holénia Béla —

üzletében
 Eperjesen.

**A Richter-féle
 LINIMENTUM CAPS. COMP.
 Horgony-Pain-Expeller**

egy régi kipróbált háziaszer, a mely már több
 mint 34 év óta megbízható bedörzsölési al-
 kalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásár-
 láskor óvatosak legyünk és csak
 eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony”
 védjeggyel és a „Richter” czéjegyzéssel
 fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban
 a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár:
Török József, gyógyszerésznél
 Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
 csász. és kir. udvari szállítók.
 Rudolstadt.

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Megfojt ez az
 átkozott köhögés!

Egger mellpasztillái,

az etvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR” GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Kapható:

Eperjesen: Korn Vilmos, Molitorisz István és Barts Emil gyógyszerárakban.

Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógyszerárakban.

Éljen!

Egger mellpasztillája
 csakhamar meggyógyított

Minden háziasszony

üdvözölhető, aki az egészség, takarékoság és jóízre való
 tekintetből a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávéát használja.

Tiszteletteljes kérelem: A bevásárlásnál ne kérjen egyszerűen »maláta
 kávé», hanem mindig határozottan — Kathreiner-féle — Kneipp-maláta
 kávé, s azt csakis az itt ábrázolt eredeti csomagokban fogadja el!

Ára csomagonként 50 fillér.

500 gramm.

Schicht-szappan

„szarvas”

— vagy —

„kulcs”

Jegygyel

legjobb, legkíméletesebb s ennél fogva
 legolcsóbb szappan. — Minden
 káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy
 minden darab szappan a „Schicht” névvel és
 a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!